

Міжнародний гуманітарний університет
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ

Циклова комісія зі спеціальності «Дизайн»

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВК. КОМПОЗИЦІЙНА РОЗБУДОВА МИСТЕЦЬКОГО ТВОРУ

Галузь знань

02 Культура і мистецтво

Спеціальність

022 Дизайн

Назва освітньо-професійної програми

«Дизайн»

Рівень освіти

фаховий передвищий

Розробники і викладачі	Контактний тел.	E-mail
Викладач Рябінова Ірина Михайлівна	+38 (097) 841-50-88	rabinovairina512@gmail.com

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

«Композиційна розбудова мистецького твору» – знайомить здобувачів із особливостями створення вуличного мистецтва в Україні, поєднанням дизайну з соціальними, культурними й історичними аспектами. Здобувачі дослідять ключові стилі, техніки та тенденції українського street-art, навчатися аналізувати роботи митців, створювати власні проекти та інтегрувати сучасний дизайн у міський простір.

Мета курсу – ознайомити здобувачів з основними напрямками, тенденціями та персоналіями сучасного південноукраїнського мистецтва, зосереджуючись на його історичному розвитку, культурному контексті та впливі на українське й світове мистецьке середовище.

2. ОЧІКУВАНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКІ ПЛАНУЄТЬСЯ СФОРМУВАТИ, ТА ДОСЯГНЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Заплановані результати навчання за навчальною дисципліною

Знання:

1. Теоретичні основи композиції та її принципи в мистецтві.
2. Види композиційних структур і їх роль у створенні художнього твору.
3. Основи світлотіні, кольору, текстури та їх вплив на композицію.
4. Методи створення простору та перспективи в композиції.
5. Різноманітні композиційні підходи в різних художніх стилях (класика, модерн, абстракція, імпресіонізм тощо).
6. Визначення основних елементів композиції, таких як баланс, ритм, акцент, пропорції.
7. Психологічні та емоційні аспекти композиційних рішень.
8. Роль символіки і семантики в композиційному рішенні твору.

Уміння:

1. Аналізувати композиційні структури художніх творів.
2. Формувати композицію з урахуванням основних принципів (баланс, ритм, пропорції, контраст, акцент).
3. Створювати композицію, використовуючи світлотінь, колір та текстуру для досягнення емоційного і просторового ефекту.
4. Визначати і застосовувати різні техніки перспективи у композиції.
5. Інтерпретувати символіку та семантику в композиційних рішеннях.
6. Приймати обґрунтовані композиційні рішення в контексті художньої ідеї та задуму.
7. Використовувати композиційні принципи для створення виразних і гармонійних художніх творів.

Навички:

1. Вміння ефективно організовувати елементи композиції для досягнення бажаного візуального та емоційного ефекту.
2. Застосування теорії кольору та роботи з текстурами для створення інтригуючих композицій.
3. Використання різних композиційних технік для створення художніх проєктів (від класичних до сучасних стилів).
4. Вміння створювати та реалізовувати ідеї у вигляді завершених композицій в межах заданих технік та матеріалів.
5. Визначення динаміки та руху в композиції, що дає можливість передавати емоції та настрої через візуальне сприйняття.
6. Підготовка та виконання композицій, орієнтовані на сучасні тенденції в мистецтві.

1. ОБСЯГ ТА ОЗНАКИ КУРСУ

Загалом		Вид заняття			Ознаки курсу		
ЕКТС	годин	Лекційні заняття	Практичні заняття	Самостійна робота	Курс, (рік навчання)	Семестр	Обов'язкова / вибіркова
3	90		42	48	4 (на основі БЗСО) 3 (на основі ПЗСО)	8 (на основі БЗСО) 6 (на основі ПЗСО)	Вибіркова

2. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		Лекц.	Прак.	Лаб.	Сам. роб.
Тема 1. Основи композиції в мистецтві	12		6		6
Тема 2. Синтаксис композиції: взаємодія елементів	13		6		7
Тема 3. Формування ідейно-художнього задуму	13		6		7
Тема 4. Світлотінь, колір та текстура у композиції	13		6		7
Тема 5. Просторова композиція та перспектива	13		6		7
Тема 6. Символіка та семантика в композиції	13		6		7
Тема 7. Практика створення завершеного мистецького твору	13		6		7
Загалом	90		42		48
Підсумковий контроль – залік					

3. ТЕХНІЧНЕ Й ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ / ОБЛАДНАННЯ

Здобувачі отримують теми та питання курсу, основну і додаткову літературу, рекомендації, завдання та оцінки за їх виконання як традиційним шляхом, так і з використанням платформ он-лайн навчання на основі інформаційних систем Moodle. Виконання практичних

робіт та проведення індивідуального тестування, забезпечується за допомогою існуючих в університеті комп'ютерних класів, бібліотеки та платформ он-лайн навчання на основі інформаційних систем Moodle.

4. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Основи композиції в мистецтві Дослідження композиційних особливостей відомих творів мистецтва різних епох, зокрема у контексті балансу, пропорцій, ієрархії та ритму.	6
2	Тема 2. Синтаксис композиції: взаємодія елементів Аналіз використання світлотіні як елемента композиції, що допомагає створювати глибину, об'єм та емоційну насиченість твору.	7
3	Тема 3. Формування ідейно-художнього задуму Дослідження значення кольору в композиції, його вплив на сприйняття художнього твору, а також техніки роботи з кольоровою гамою в живопису та графіці.	7
4	Тема 4. Світлотінь, колір та текстура у композиції Вивчення того, як ідея та художня концепція впливають на вибір композиційних рішень і вибудовування композиції в процесі створення мистецького твору.	7
5	Тема 5. Просторова композиція та перспектива Аналіз різних методів створення просторової глибини та перспективи у композиції, включаючи лінійну і повітряну перспективу, а також застосування принципу масштабу.	7
6	Тема 6. Символіка та семантика в композиції Дослідження того, як елементи композиції (форму, колір, текстуру) можна використовувати для передачі певних символічних або семантичних значень в творі.	7
7	Тема 7. Практика створення завершеного мистецького твору Створення власної композиції з чітким вираженням задуму, використовуючи засоби композиції, що забезпечують гармонію і ефективність передачі ідеї.	7
	Загалом	48

5. ВИДИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Види контролю		Складові оцінювання
Поточний контроль та тестування, які здійснюються у ході проведення практичних занять, консультацій та відпрацювань		80%
Підсумковий контроль, який здійснюється у ході проведення заліку		20%
Методи діагностики знань (контролю)	Фронтальне опитування, тестові завдання, робота у групах, розв'язання практичних завдань, залік	

6. ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОЇ, САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ

Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи на практичних заняттях			
1.1. Підготовка до практичних занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час практичних занять	25
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.2. Індивідуальне тестування	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка результатів виконання тесту	25
Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота здобувача)			
1.3. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять, наукових конференцій та круглих столів.	10
Разом балів за поточний контроль			60
Підсумковий контроль – залік			40
Загалом балів			100

9. КРИТЕРІЇ ПІДСУМКОВОЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ

Рівень знань оцінюється:

– «відмінно» / «зараховано» А – від 90 до 100 балів. Здобувач виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, на заліку демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на практичних заняттях, під час яких виконував усі поставлені завдання та давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, виконав практичні роботи та завдання до самостійної роботи, проявляє активність і творчість у навчальній роботі;

– «добре» / «зараховано» В – від 82 до 89 балів. Здобувач володіє знаннями матеріалу на заліку, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Був присутній на практичних заняттях, під час яких виконував усі поставлені завдання та давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, виконав практичні роботи та завдання до самостійної роботи, проявляє активність і творчість у навчальній роботі;

– «добре» / «зараховано» С – від 74 до 81 балів. Здобувач відтворює значну частину теоретичного матеріалу на заліку, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки. При цьому враховується наявність виконаних практичних робіт та завдань до самостійної роботи та активність у навчальній роботі;

– «задовільно» / «зараховано» D - від 64 до 73 балів. Здобувач був присутній не на всіх практичних заняттях, на заліку володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність виконаних практичних робіт та завдань до самостійної роботи;

– «задовільно» / «зараховано» E – від 60 до 63 балів. Здобувач був присутній не на всіх практичних заняттях, на заліку володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки, виконав не всі завдання до самостійної роботи;

– «незадовільно з можливістю повторного складання» / «не зараховано» FX – від 35 до 59 балів. Здобувач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу;

– «незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» / «не зараховано» F – від 1 до 34 балів. Здобувач не володіє навчальним матеріалом.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами

100-бальною шкалою	Шкала за ECTS	За національною шкалою	
		екзамен	залік
90-100	A	Відмінно	Зараховано
82-89	B	Добре	Зараховано
74-81	C		
64-73	D	Задовільно	Зараховано
60-63	E		
35-59	FX	Незадовільно	Не зараховано
1-34	F		

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Іттен Йоганнес. Наука дизайну та форми. Вступний курс, який я викладав у Баугаузі та інших школах / Йоганнес Іттен. Пер. із нім. Сергій Святенко. Київ : ArtHuss, 2021. 136 с.
 2. Іттен Йоганнес. Мистецтво кольору : Суб'єктивний досвід і об'єктивне пізнання як шлях до мистецтва. Навчальний посібник / Йоганнес Іттен. Пер. із нім. Сергій Святенко. Київ : ArtHuss, 2022. 96 с.
 3. Ідак Ю. В., Клименюк Т. М., О. Й. Лясковський. Основи об'ємно-просторової композиції. Навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. 212 с.
 4. Клименюк Т.М. Креслення, рисунок, композиція: навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. 300 с.
 5. Михайленко В.Є., Яковлев М.І. Основи композиції: Навчальний посібник (геометричні аспекти художнього формотворення): Навч. посіб. для студ. вищих навч. закладів. К.: Каравела, 2022. 304 с.
 6. Обідняк М. М., Білінська О. Б. Архітектурна композиція. Курс практичних занять та завдань. Навчальний посібник / за заг. ред. С. М. Лінди. Друге видання, доповнене. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. 152 с.
 7. Перепелиця, Олена. Практичні завдання з композиції. Мистецтво та освіта. 2017. № 4. С. 22-27
 8. Синепупова Н. Композиція: Тотальний контроль / Наталія Синепупова; Пер. Роза Турманова. Київ : ArtHuss, 2019. 240 с.
 9. Теорія і практика композиції: навч. посібн. / М. О. Пічкур; МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. Київ: Видавництво Ліра-К, 2022. 248 с.
 10. Допоміжна 1. Ідак Ю. В., Клименюк Т. М., О. Й. Лясковський. Основи об'ємно-просторової композиції. Навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. 212 с.
 11. Іванов С. Основи композиції видання. Львів: Світ, 2013. 232 с.
 12. Кройтор, Тетяна. Методи інтерактивного навчання на заняттях з композиції. Мистецтво та освіта. 2013. № 4. С. 17-19.
 13. Лотошинська Н. Д., Івахів О. В. Теорія кольору та кольороутворення. Навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. 204 с.
 14. Мигаль С. П., Дида І. А., Казанцева Т. Є. Біоніка в дизайні просторово-предметного середовища. Навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. 228 с.
 15. Плазовська, Любов. Теорія і практика композиції площинного характеру в коментарях художників-педагогів. Мистецтво та освіта. 2013. № 4. С. 20-27.
 16. Посібник. Основи формальної композиції: для студентів напряму 6.020205 «Образотворче мистецтво» / Укладач О.А. Половна-Васильєва. Дніпропетровськ, Роял Принт, 2015. 34 с.
 17. Шлеєнкова, Тетяна. Реалізація змістової лінії "колір" на уроках образотворчого мистецтва. Мистецтво та освіта. 2017. № 3. С. 34-43
- Інформаційні ресурси.**
18. Основи композиції <https://buki.com.ua/blogs/korotko-pro-osnovi-kompoziciyi/>
 19. Кольорознавство <https://tksv.khmnu.edu.ua/metod/2015/kolor.pdf>
 20. Основи кольорознавства <https://oformlucac-vitrin-budivel-ta-primisen-6.webnode.com.ua/osnovi-koloroznavstva/>